

VALTIONTALouden TARKASTUSVIRASTON ERITYISTARKASTUS

Pääjohtajan ja ylimmän johdon matkustus- ja edustuskuluista sekä hankinnoista vuosina 2020-2021

Tarkastusraportti 29.4.2021

SISÄLLYSLUETTELO

1. YHTEENVETO	3
2. TOIMEKSIANNON KUVAUS JA TAVOITTEET	4
3. TARKASTUSHAVAINNOT	7
3.1. Matkustuskulut	7
3.2. Edustuskulut	9
3.3. Hankinnat	10
4. TOIMEKSIANTOA KOSKEVA RAJAUS JA HUOMAUTUS	14

1 YHTEENVETO

1.1 Tehtävä

Tarkastuksen kohteena oli Valtiontalouden tarkastusviraston (myöhemmin VTV) pääjohtajan ja ylimmän johdon matkustus- ja edustuskulujen sekä hankintojen tarkastus vuodesta 2020 lähtien.

Tarkastuksessa selvitettiin aineistotarkastuksella matkustus- ja edustuskulujen sekä hankintojen asianmukaisuutta arvioimalla kulujen asiasisällön ohjeidenmukaisuutta.

1.2 Keskeiset havainnot

1.2.1 Matkustus- ja edustuskulut

VTV:n pääjohtajan ja muun johdon matkalaskujen kulut 2020-2021 ovat olleet yhteensä 21.098,32 euroa. Tarkastettavia matkalaskuja oli arvoltaan yhteensä 13.230,67 euroa (63 % matkalaskuista).

Pääjohtajan matkasuunnitelmat ovat puutteelliset kulujen esittämisen osalta, sisältäen pelkästään päivärahat. Lisäksi pääjohtajan matkalaskujen liitetiedoista puuttuu tositteita kuten maihinousukortteja tai hotellin maksukuitteja. Matkasuunnitelmien hyväksymisessä esiintyi viivettä ja matkasuunnitelmia on lähetetty hyväksyttäväksi muun muassa matkustuspäivää edeltävänä päivänä. Matkasuunnitelmat on hyväksytty näin ollen vasta pääjohtajan lähdettyä virkamatkalle. Matkalaskut on laadittu ja hyväksytetty yli kahden (2) kuukauden jälkeen, joka on asetettu matkustusohjeessa enimmäisrajaksi. Matkustuskulut on hyväksyneet viraston ohjeistuksen mukaiset hyväksyjät.

VTV:n pääjohtajan ja muun johdon maksuaikakorttien ja hankintakorttien kulut 2020-2021 ovat olleet yhteensä 25.395,21 euroa. Tarkastettavia maksuaikakorttien ja hankintakorttien kuluja oli arvoltaan yhteensä 15.166,68 euroa (59,7 % korttikuluista).

Edustuskuluihin sisältyviä pääjohtajan tekemiä lahjaostoja ei ole kirjattu kansainvälisten lahjojen seurantaluetteloon. Lahjat on ostettu lentokentältä tai ennen matkaa pääjohtajan maksuaikakortilla. Hankintakortilla hankituista lahjoista on laadittu seurantaluettelot.

Hankintakortilla maksetut virka-auton pesut eivät täsmänneet viraston virka-auton ajopäiväkirjaan. Viraston virka-auton käytöstä ei ole laadittu kirjallista ohjetta. Viraston autolla on tehty pääjohtajan kodin ja VTV:n välillä sekä henkilökuljetuksia että tavarakuljetuksia.

1.2.2 Muut hankinnat

VTV:n muut hankinnat 2020-2021 ovat olleet yhteensä 4.131.997,81 euroa. Tarkastettavia hankintoja oli arvoltaan yhteensä 556.543,48 euroa (13 % hankinnoista).

VTV:n hankintaohjeen suoramankintasäännökset ovat epäselviä. Ohjeen mukaan kaikki kansallisen kynnysarvon alittavat hankinnat ovat pienhankintoja, jotka voidaan toteuttaa käyttämällä Hanselin puitesopimusta, tarjouskilpailun kautta tai suoramankintana.

Useampaa hankintaa ei oltu kilpailutettu, vaikka hankintojen kokonaisarvo neljän (4) vuoden tarkastelujaksolla ylittää kansallisen kynnysarvon (60.000 euroa). Tätä perusteltiin esimerkiksi sillä, että vastaavalle hankinnalle ei ole muita toimittajia. Tarkastukseen ei toimitettu varmentavaa dokumentaatiota siitä, että muita vaihtoehtoja oltaisiin tarkasteltu tai laskettu kustannuksia toisen toimittajan järjestelmästä.

2 TOIMEKSIANNON KUVAUS JA TAVOITTEET

2.1 TARKASTUKSEN KOHDE

Tarkastuksen kohteena oli Valtiontalouden tarkastusviraston (myöhemmin VTV) pääjohtajan ja ylimmän johdon matkustus- ja edustuskulujen sekä hankintojen tarkastus vuodesta 2020 lähtien.

2.2 TAVOITTEET JA RAJAUKSET

Tarkastus on toteutettu tilintarkastuksen liitännäispalvelustandardin mukaisesti raporttimme kohdan 5 mukaisesti.

Tarkastuksessa arvioitiin kulujen hyväksymismenettelyjä, mutta ei laajemmin hallinnon toimivuutta, johtamista eikä koko viraston sisäisen valvonnan toimivuutta. Matkakulujen tarkastuksessa selvitettiin myös mahdollisten matkoihin liittyvien lentojen ns. lentopisteiden käyttö. Hankintakulujen osin tarkastuksessamme painotettiin tapahtumia, joissa on suurin riski ohjeiden ja sääntöjen vastaisiin menettelyihin.

Tarkastus on eduskunnan toimeksiantokirjeessä 1.4.2021 rajattu koskemaan pääjohtajan ja ylimmän johdon matkustus- ja edustuskuluja sekä hankintoja aikavälillä 01/2020-04/2021. Huomioitavaa on, että koronapandemia on rajoittanut matkustamista ja edustamista maaliskuusta 2020 alkaen, jolloin rajattu aikaväli ei oletettavasti osoita viraston tavanomaisia matkustus- ja edustuskuluja.

2.3 TARKASTUSMENETELMÄ JA TOTEUTUS

Kulujen asianmukaisuus arvioitiin verrattuna annettuihin sääntöihin ja ohjeisiin. Tarkastuksessa arvioitiin kulujen hyväksymismenettelyjä, mutta ei laajemmin hallinnon toimivuutta, johtamista eikä koko viraston sisäisen valvonnan toimivuutta.

Matkakulujen osalta tarkastettiin kaikki merkittävimmät pääjohtajan matkakulut ja edustuskulut 2020-2021 sekä kaikkien VTV:n ylimpään johtoon kuuluvien virkamiesten osalta yksittäisiä merkittävimpiä matka- ja edustuskuluja M2-järjestelmästä ja maksuaikakortilta.

Matkakulujen tarkastuksessa selvitettiin myös mahdollisten lentomatkoista kertyneiden bonuspisteiden käyttö, ns. lentopisteiden käyttö.

Hankintojen osalta tarkastettiin kaikki pääjohtajan itselleen kohdistamat merkittävimmät hankinnat sekä kaikkien VTV:n ylimpään johtoon kuuluvien virkamiesten osalta yksittäisiä merkittävimpiä hankintoja.

Tarkastus suoritettiin huhtikuussa 2021.

Tarkastusraportissa on otettu huomioon saadut kommentit pääjohtajan sijaiselta, hallinnosta ja resursseista vastaavalta johtajalta sekä suunnittelupäälliköltä. Pääjohtaja on eduskunnan päätöksellä pidätettynä virantoimituksesta, joten hänellä ei ole ollut mahdollisuutta kommentoida raporttia.

2 TOIMEKSIANNON KUVAUS JA TAVOITTEET

2.3 TARKASTUSMENETELMÄ JA TOTEUTUS, JATKUU

Tarkastuksessa käytettiin lähtöaineistona muun muassa:

- Pääkirjan ote aikaväliltä 1.1.2020-31.3.2021.
- M2-järjestelmästä 2020-2021 toteutuneiden matkojen matkasuunnitelmat, matkakulut ja matkaraportit.
- Handi-järjestelmästä hankintakortin laskuja ajalta 2020-2021.
- Handi-järjestelmästä 03/2017-03/2021 otostarkastukseen valikoituneiden toimittajien sopimusten tiedot sekä ostolaskut 2020-2021.

VTV:n pääjohtajan ja muun johdon matkalaskujen kulut 2020-2021 ovat olleet yhteensä 21.098,32 euroa. Tarkastettavia matkalaskuja oli arvoltaan yhteensä 13.230,67 euroa (63 % matkalaskuista).

VTV:n pääjohtajan ja muun johdon maksuaikakorttien ja hankintakorttien kulut 2020-2021 ovat olleet yhteensä 25.395,21 euroa. Tarkastettavia maksuaikakorttien ja hankintakorttien kuluja oli arvoltaan yhteensä 15.166,68 euroa (59,7 % korttikuluista).

VTV:n muut hankinnat 2020-2021 ovat olleet yhteensä 4.131.997,81 euroa. Tarkastettavia hankintoja oli arvoltaan yhteensä 556.543,48 euroa (13 % muista hankinnoista).

VTV:n hankinnat 2020-2021 ovat olleet yhteensä 4.200.085,44 euroa. Tarkastettavia hankintoja oli arvoltaan yhteensä 588.484,03 euroa (14 % hankinnoista).

Alla olevassa taulukossa on esitetty vuosien 2020 ja 2021 kulut sekä tarkastetut laskut.

Kulut 2020-3/2021, euroa	Matkasuunnitelma	Matkalasku	Maksuaikakortti (First card)	Hankintakortti (pääjohtajan sihteeri & VTV hankintayksikkö)	Muut hankintakulut	Yhteensä
Pääjohtaja		12 334,77	12 398,64	5 531,65		
Muu johto		8 763,55	3 835,88	3 629,04		
Toteutuneet kulut yhteensä		21 098,32	16 234,52	9 160,69	4 131 997,81	4 200 085,44
Pääjohtaja		12 243,17	9 295,05	3 144,22		
Pääjohtajan tarkastetut laskut yhteensä %		99 %	75 %	57 %		
Muu johto		1 835,44	1 543,41	1 184,00		
Muun johdon tarkastetut laskut yhteensä %		21 %	40 %	33 %		
Tarkastetut laskut yhteensä		13 230,67	10 838,46	4 328,22	556 543,48	588 484,03
Tarkastetut laskut yhteensä %		63 %	67 %	47 %	13 %	14 %

2 TOIMEKSIANNON KUVAUS JA TAVOITTEET

2.4 ARVIOINTIPERUSTEET

Arviointiperusteina tarkastuksessa käytettiin lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) sekä seuraavia VTV:n sisäisiä ohjeita, sääntöjä ja kuvauksia:

- Hankintaohje 308/01/2019, 28.10.2019
- Hankintaohjeen täydentäminen 308/01/2019, 28.5.2020
- Kuvaus matka- ja kululaskujen valvonnasta 1.10.2017
- Luettelo asiatarkastajista ja hyväksyjistä, versio 8.1.2021
- Matkustusohje 378/01/2019 18.12.2019
- Matkalaskujen tarkastuspalvelut - VTV Erytyspiirteet -ohje, 20.4.2021
- Menojen ja tulojen hyväksyjät sekä matkamääräyksen antajat (kolme versiota, jotka astuneet voimaan 24.2020, 1.9.2020 ja 11.1.2021)
- Ohje edustamisesta sekä tarjoiluista, lahjoista ja muista huomionosoituksista omalle henkilökunnalle, päivitetty 12.11.2020 / 384.01.2019
- Ohje matkalaskujen tarkastuksesta, 1.6.2018
- Taloussääntö (kolme versiota, jotka astuneet voimaan 1.1.2020, 1.9.2020 ja 22.2.2021)
- Työjärjestys 1.4.2019
- Sisäisen valvonnan periaatteet valtionhallinnossa.

Helsinki 29.4.2021

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Helge Vuoti
JHT, HT, CIA, CCSA, CISA, CFE

3 TARKASTUSHAVAINNOT

3.1 MATKUSTUSKULUT

3.1.1 Arviointiperusteet

Matkustuskulujen asianmukaisuuden tarkastus perustui matkustusohjeeseen, matkustus-suunnitelmaan, ja toteutuneisiin matkustuskustannuksiin. Tarkastimme matkustuskulujen ohjeidenmukaisuuden, hyväksymismenettelyt, sekä (mahdollisten) matkoista kertyneiden bonuspisteiden käytön.

3.1.2 Havainnot ja johtopäätökset

Koronapandemian vuoksi maaliskuun 2020 puolesta välistä eteenpäin suunnitellut ja maksetut matkat on peruttu. Pääosa maksetuista matkakuluista on hyvitetty hyvityslaskulla, pois lukien ne lentoliput, joissa peruutusturva olisi ollut kohtuuttoman suuri hankintahetkellä.

Matkustusohjeen mukaan matkasuunnitelmaan tulee kirjata työmatkasta aiheutuvat kustannukset. Pääjohtajan matkasuunnitelmat sisältävät vain matkasta aiheutuvat päivärahat. Matkasta aiheutuvia kustannuksia kuten lentoa, hotellia tai taksikuluja ei ole kirjattu suunnitelmaan. Muun johdon matkasuunnitelmissa on esitetty majoitus- ja muut matkakulut. Taksin käyttö virkamatkalla tulee esittää hinta-arvioineen etukäteen matkasuunnitelmassa. Hinta-arvioita ei ole esitetty matkasuunnitelmissa.

Pääjohtajan taksimatkoista aiheutuneet kustannukset ovat vuodelta 2020 yhteensä 858,00 euroa, joista pääosa muodostuu lentokenttäkuljetuksista. VTV:ssä on hyväksytty, että lentokentälle siirtymiseen voi kiireellisen aikataulun tai matkatavaroiden vuoksi käyttää viraston virka-autoa, eikä edellytyksenä ole julkisten tai taksin käyttö. Vuoden 2020 matkasuunnitelmien mukaan viraston autoa ei ole käytetty lentokentälle siirtymiseen. Lisäksi taksilla on matkustettu kahdesti peräkkäisinä aamuina pääjohtajan kotoa Kanavakatu 3:een, selitteenä ”kiireellinen aikataulu”.

Pääjohtajan matkasuunnitelmien laatimisessa ja hyväksyttäväksi lähettämässä on viivästystä. Matkasuunnitelmia on lähetetty hyväksyttäväksi matkapäivänä ja hyväksytty vasta matkalle lähtemisen jälkeen. Matkustuskulut on hyväksyneet viraston ohjeistuksen mukaiset hyväksyjät.

Pääjohtajan Saksan matkalle aikavälille 6.2.-8.2.2020 ei ole matkasuunnitelmaa M2-järjestelmässä. Tilaisuuden järjestäjä maksoi majoituksen ja VTV muut kustannukset, joita matkalaskulla oli 516,07 euroa päivärahojen (105,60 euroa) lisäksi.

Matkustusohjeen mukaan matkalasku on tehtävä viipymättä, viimeistään kahden (2) kuukauden kuluessa matkan päättymisestä. Matkalaskuja on lähetetty hyväksyttäväksi vuoden viiveellä.

Ohjeen mukaan matkalaskulle tulee liittää kaikki matkaan liittyvät dokumentit. Pääjohtajan matkalaskuista puuttui lentoliput ja mairinnouskortit (”boarding pass”) sekä hotellivarausten vahvistuksia. Matkalaskujen liitteenä on kuitenkin CWT-matkatoimiston matkustajalle lähettämät kuitit. Liitettyjen tositteiden perusteella ei ollut mahdollista tarkastaa kaikkien matkojen osalta, onko tehtyjen matkojen majoitus- ja matkustuskustannukset asianmukaiset ja kokonaiskustannuksiltaan edullisimmat.

Tarkastamistamme lentomatkoista ei ilmene, että niitä olisi tehty lentopisteillä tai matkaluokan korotuksia olisi tehty lentopisteillä.

3 TARKASTUSHAVAINNOT

3.1 MATKUSTUSKULUT

3.1.2 Havainnot ja johtopäätökset, jatkuu

Pääjohtajan maksuaikakortilla on maksettu oman auton pysäköintikuluja (yhteensä 43,50 euroa). Lisäksi pääjohtajan maksuaikakortilla on maksettu hotellin pesulakuluja (7,84 euroa). Matkustusohjeen mukaan muut hotellin kulut, kuten pesulakulut on omakustanteisia. Virheelliset kulut on oikaistu Palkeiden toimesta vähentämään pääjohtajan päivärahämäärää.

Kokonaistaloudellisesti edullisin lentoluokan valinta sekä matkustuskustannukset ovat tulkinnanvaraiset matkustusohjeessa. Alle kuuden (6) tunnin lentomatkoilla pääsääntönä on Hansel -kilpailutettu tai economy-luokan lippu. Pääjohtaja on lentänyt kolmen (3) tunnin menopaluu lennot business-luokassa. Pidempiä mantereiden välisiä lentoja pääjohtaja on matkustanut business-luokassa. Matkustusohjeessa ei myöskään ole määritelty standardeja kokonaiskustannuksiltaan edullisimman majoituskohteen valinnassa. VTV:n kommenttien mukaan lentojen varaukset tehdään CWT Matkatoimistossa pääjohtajan sihteerin tilauksesta. Businessluokka voi olla kokonaisuudessaan edullisempi ja muun muassa lennon varaustilanne voi vaikuttaa matkustusluokan valintaan. CWT matkatoimisto on katsonut, että kyseisessä tilanteessa businessluokka on ollut paras vaihtoehto.

Hankintakorttilaskuilla maksetut virka-auton pesut Euro Steam Oy:ssä eivät täsmää ajopäiväkirjaan. Ajopäiväkirjan mukaan viraston autolla ei ole ajettu päivinä, jolloin auto on pesetty yhteensä seitsemän (7) tapahtumaa, yhteensä 220,00 euroa. Ajopäiväkirjan kirjaukset ovat puutteelliset, eikä kaikkia hankintakortilla tehtyjä viraston autoon liittyviä tapahtumia ole kirjattu ajopäiväkirjaan.

Viraston auton ajopäiväkirjan 1.1.2020-19.1.2021 mukaan pääjohtaja on haettu 37 kertaa kotoaan, josta hänet on kuljetettu eri ministeriöihin, jonka päätteeksi auto on palannut lähtöpisteeseen (VTV). Lisäksi autolla on ajettu henkilökuljetuksena VTV:ltä pääjohtajan kotiin ja takaisin VTV:n toimistolle. Kuljetuspyynnöt ovat tulleet pääjohtajalta, pääjohtajan assistentilta tai silloiselta hallintojohtajalta. Tavarakuljetukset on linjattu ja suullinen ohjeistus on annettu virastomestareille. Virastolla ei ole kirjallista ohjeistusta viraston auton käytölle, jonka vuoksi käytäntöä viraston auton käyttämisestä ei ollut saatavilla.

3 TARKASTUSHAVAINNOT

3.2 EDUSTUSKULUT

3.2.2 Arviointiperusteet

Edustuskulujen asianmukaisuuden tarkastus perustui edustuskuluohjeeseen ja toteutuneisiin edustuskustannuksiin. Tarkastimme edustuskulujen ohjeidenmukaisuuden ja kulujen hyväksymismenettelyt.

3.2.3 Havainnot ja johtopäätökset

VTV:n hankintakortilla on hankittu merkkipäivä- ja eläkelahjoja sekä lahjoja yhteistyökumppaneille. Lahjoja on tilattu suurempia määriä kerralla ja lahjoista ylläpidetään seurantaluettelo, joka keskittyy erityisesti kansainvälisen toiminnan lahjoihin. Lisäksi pääjohtajan sihteerin hankintakortilla suoritetuista lahjoista on seurantaluettelo. Seurantaluetteloiden varastosaldot täsmäsivät yhtä poikkeamaa lukuun ottamatta (ero 109,00 euroa).

Pääjohtajan lentokentällä sekä ennen matkaa tekemiä lahjaostoja (esimerkiksi kaksi Uunikokki -vuokaa ja Grogilasit 91,70 euroa) ei ole kirjattu kansainvälisten lahjojen seurantaluetteloon.

Kuluveloituksissa on pääjohtajan maksuaikakortilla maksetut Helsingin Sanomien tilaukset, joista on muodostunut yhteensä 659,00 euroa aikavälillä 30.1.2020-31.1.2021. Tapahtumista ei ollut tositteita laskun liitteenä. Lisäksi pääjohtajan maksuaikakortilla tehty kirjaosto (14,95 euroa), jota ei ole osoitettu lahjaksi.

3 TARKASTUSHAVAINNOT

3.3 HANKINNAT

3.3.1 Arviointiperusteet

Hankintojen asianmukaisuuden tarkastus perustui VTV:n hankintaohjeeseen ja liitteeseen hankintaohjeen täydentämisestä, kuvaukseen matka- ja kululaskujen valvonnasta, matkustusohjeeseen, menojen ja tulojen hyväksyjien sekä matkamääräyksen antajien luetteloon, ohjeeseen edustamisesta sekä tarjoiluista, lahjoista ja muista huomionosoituksista omalle henkilökunnalle, ohjeeseen matkalaskujen tarkastuksesta, VTV:n taloussääntöön ja työjärjestykseen sekä sisäisen valvonnan periaatteisiin valtionhallinnossa.

3.3.2 Havainnot ja johtopäätökset

VTV:n hankintaohjeessa määritellään, että hankinnat, jotka alittavat kansalliset kynnsarvot, ovat pienhankintoja, joihin sovelletaan tarkastusviraston hankintaohjetta. Hankintaohjeessa myös määritellään, että pienhankintoihin sovelletaan hankintalaissa ja hallintolaissa (434/2003) ilmaistuja hyvän hallinnon periaatteita, kuten avoimuuden, tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun sekä suhteellisuuden periaatteita. VTV:n hankintaohjeen mukaan pienhankinnoista ei ole velvollisuutta tehdä hankintailmoitusta, ja alle 20.000 euron hankinnasta ei tarvitse tehdä hankintapäätöstä.

VTV:n hankintaohjeessa ilmoitetut säännökset suoraan hankintoihin ovat epäselvät. Ohjeen mukaan kaikki kansallisen kynnyksen alittavat hankinnat ovat pienhankintoja, jotka voidaan toteuttaa käyttämällä Hanselin puitesopimusta, tarjouskilpailun kautta tai suoraan hankintana. Tämän jälkeen ohjeessa määritellään, että pienhankinnan voi tehdä suoraan hankintana hankintalain 27 ja 28 sekä 67§ mukaisesti, tai jos hankinta on arvoltaan vähäinen (enintään 30.000 euroa ilman arvonlisäveroa).

Pääjohtajan maksuaikakortilla on hankittu pääjohtajalle kolme koulutusta, joiden yhteenlaskettu arvo on 6.656,00 euroa. Samalta toimittajalta (2U Getsmarter (UK) Ltd) on hankittu kaksi koulutusta. Koulutukseen liittyvät menot tulee hyväksyttäväksi esimiehellä ja ne käsitellään pääsääntöisesti koulutusportaalissa. Osan edellä mainituista koulutuksista on hyväksynyt suunnittelupäällikkö sekä osan hallinnosta ja resursseista vastaava johtaja.

Kaikki tarkastamamme laskut oli asiata tarkastettu sekä hyväksytty ohjeiden valtuuksien mukaisesti. Hankintapäätökset on tehty hankintavaltuuksiin perustuen.

Otostarkastuksen toimittajien valinnassa painotettiin hankintakulujen osalta tapahtumia, joissa on suurin riski ohjeiden ja sääntöjen vastaiseen menettelyyn. Aikavälillä 01/2020-03/2021 VTV:n hankintojen yhteissumma on 4.131.997,81 euroa ja samalla aikavälillä hankinnat otostarkastukseen valikoitujen toimittajien osalta on yhteensä 556.543,48 euroa. Alla on esitetty toimittajittain aikavälin euromäärät.

Toimittaja	Laskut aikavälillä 01/2020 - 3/2021, euroa
Triplan Oy	60 009,00
Bizcon ApS	70 067,03
Novetos Oy	70 774,75
Tampereen korkeakoulusäätiö sr	57 481,00
MacroBond Financial AB	56 878,00
Crayon Oy	124 134,08
Helsinki Intelligence Oy	34 560,00
Institute for European Environmental Policy	27 665,00
Canadian Audit & Accounting	25 157,12
Rovaniemen Matkustus ja Matkailu	4 258,50
Aalto University	25 559,00
Yhteensä	556 543,48

Seuraavilla sivuilla esitetään otostarkastuksessa esiin nousseita havaintoja. Siltä osin kun samalta toimittajalta on hankittu myös ennen vuotta 2020, on tämä mainittu havainnoissa.

3 TARKASTUSHAVAINNOT

3.3 HANKINNAT

TOIMITTAJA	HAVAINNOT JA JOHTOPÄÄTÖKSET	HANKINNAT VUOSITTAIN, EUROA	HANKINNAT 2020-2021, EUROA
Triplan Oy	<p>Hankinnasta ei tullut esille huomautettavaa. Hankinta on kilpailutettu asianmukaisesti, ja toimittajan valinnassa on arvioitu tarjouksessa annettuja kriteereitä. Sopimus on voimassa viisi (5) vuotta jonka jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassaolevana VTV:n osalta kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla ja Triplan Oy:n osalta 12 kuukauden irtisanomisajalla.</p> <p>Sopimuksen allekirjoittajat: pääjohtaja ja ICT-päällikkö, hankintapäätöksen allekirjoittajat: hallintojohtaja ja ICT-päällikkö.</p>	2019: 46.181,00 2020: 53.193,00 2021: 6.816,00	60.009,00
Bizcon ApS	<p>Kahdesta palvelusta on tehty hankintapäätökset, jotka ovat tarkastushetkellä voimassa (hankinnoista ei ole sopimuksia, ainoastaan tilaukset). VTV:n allekirjoittaman molempia palveluita koskevan tilausvahvistuksesta ilmenee neljä päivää Bizconin konsultointia. VTV:n 19.4.2021 antaman selvityksen mukaan Bizcon Galvanize ACL on oma kokonaisuus jota ei voida kilpailuttaa, koska sovellukselle ei ole muita toimittajia. Alkuperäinen hankintapäätös on kymmenien vuosien takaa. Selvityksessä kerrotaan että Bizcon DAB ja siihen liittyvä kokonaisuus on hankittu SAP integraatiotyökaluksi. Neljän vuoden aikana hankinnan euromäärä ylittää kansallisen hankintarajan, mutta palveluita ei olla kilpailutettu. Hankintapäätöksellä todetaan että vastaavaa järjestelmäkokonaisuutta ei ole, ja on arvioitu että uuden tuotteen käyttöönotto aiheuttaisi niin suuret välilliset kustannukset, ettei kilpailutus olisi kannattavaa. Tarkastukseen ei toimitettu varmentavaa dokumentaatiota siitä, että muita vaihtoehtoja oltaisiin tarkasteltu tai laskettu kustannuksia toisen toimittajan järjestelmästä.</p> <p>Hankintapäätöksen allekirjoittajat: digitalisaatiojohtaja ja data-analyytikko.</p>	2017: 16.000,00 2018: 50.440,00 2019: 25.220,00 2020: 27.557,03 2021: 42.510,00	70.067,03
Novetos Oy	<p>Toimittajalta on tilattu vuonna 2020 projektivalmennuskokonaisuus johdolle, projektipäällikölle ja tiiminjäsenille sekä assistenttipalveluiden tiimivalmennus kahtena erillisenä kokonaisuutena. Vuonna 2020 yhteislaskutus on ollut 70.774,75 euroa. Molempien kokonaisuuksien osalta on pyydetty tarjous kolmelta toimittajalta, ja molempien kohdalla valittu Novetos Oy. Projektivalmennuksen osalta valintaa perusteltiin kokonaistaloudellisesti parhaimmaksi, ja toimittajien kanssa oltiin keskusteltu kokonaisuuden sisällöstä ja sen vastaavuudesta VTV:n toiveisiin valmennuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Assistenttipalveluiden osalta ei ilmene dokumentoitua tietoa siihen, miksi kyseiseen toimittajaan oli päädytty. Toimittajaa ei kilpailutettu, vaikka hankinnan euromäärä ajanjaksolta on 113.383,97 euroa.</p> <p>Hankintapäätöksen allekirjoittajat: johtava HRD-asiantuntija ja HR-assistentti.</p>	2018: 15.650,00 2019: 26.959,22 2020: 70.774,75	70.774,75

3 TARKASTUSHAVAINNOT

3.3 HANKINNAT

TOIMITTAJA	HAVAINNOT JA JOHTOPÄÄTÖKSET	HANKINNAT VUOSITTAIN, EUROA	HANKINNAT 2020-2021, EUROA
Tampereen korkeakoulusäätiö sr	<p>Hankinnasta ei tullut esille huomautettavaa. Vuonna 2020 VTV hankki toimittajalta kirjallisuuskatsauksen. Tarjouspyynnössä todettiin hankintamenettelyksi suora hankinta, jossa hankinnan arvo jää alle kynnyksärajan, 59.000 euroa. Hankinnassa käytetään hankintalaissa kuvattua neuvottelumenettelyä. Hankintapäätöstä perusteltiin sillä, että toimittaja on tutkimusalaan perehtynyt ja siten sillä on hyvät valmiudet laatia hankittava kirjallisuuskatsaus.</p> <p>Hankintapäätöksen allekirjoittajat: johtaja, Vaikuttavuusalue ja johtaja, Oppimiskeskus.</p>	2019: 15.895,00 2020: 57.481,00	57.481,00
MacroBond Financial AB	<p>Hankinta ylittää kansallisen kynnyksärajan neljän vuoden ajanjaksolla (yhteensä 106.956 euroa). Hankintaa on perusteltu sillä, että toimittaja on ainoa, joka voi toimittaa kyseisen palvelun ja hankintapäätöksellä on todettu että kyseessä on kustannuksiltaan pieni hankinta. Hankintapäätöksen mukaan hankintaan ei sovelleta lakia julkisista hankinnoista, koska hankinnan arvo on alle 60.000 euroa (sopimus tehty vuonna 2018, jolloin hinnaksi määriteltä 33.000 euroa). Sovelluksen käyttökustannukset ovat nousseet vuosittain (vuonna 2020 on allekirjoitettu lisenssien tasokorotussopimus). Käyttöönottopäätöksen mukaan VTV:n toiminnan kannalta järjestelmän toiminta ei ole kriittinen.</p> <p>Hankintaa ei ole kilpailutettu. Hankintapäätöksen allekirjoittajat: ICT-päällikkö ja data-analyytikko.</p>	2018: 16.500,00 2019: 33.578,00 2020: 36.978,00 2021: 19.900,00	56.878,00
Crayon Oy	<p>Hankinnasta ei tullut esille huomautettavaa. VTV on 2019 liittynyt Hansel Oy:n ja Crayon Oy:n väliseen puitesopimukseen liittyen Microsoft-lisenssien hallinointiin. Maaliskuussa 2021 VTV liittyy osaksi eduskunnan ja Crayon Oy:n välistä sopimusta.</p> <p>Puitesopimukseen liittyvä liittymisilmoitus allekirjoittaja: ICT-päällikkö.</p>	2017: 45.469,62 2018: 50.135,55 2019: 59.717,98 2020: 49.543,32 2021: 74.590,76	124.134,08

3 TARKASTUSHAVAINNOT

3.3 HANKINNAT

TOIMITTAJA	HAVAINNOT JA JOHTOPÄÄTÖKSET	HANKINNAT VUOSITTAIN, EUROA	HANKINNAT 2020-2021, EUROA
Helsinki Intelligence Oy	Toimittajalta hankittu tukea toimintaympäristön seurannan kehittämiseen konsultointipalveluna tekstianalytiikkatyökaluihin. Hankinta on tehty suoraankintana ja hankintapäätöksessä valintaa perusteltiin sillä, että kyseessä on kansallisen kynnsarvon alittava hankinta. Hankinta on kuitenkin hankintaohjeen määrittelemän arvoltaan vähäisen hankinnan kynnsarvoa (30.000 euroa) suurempi, eikä päätökselle ole annettu muita perusteluja. Hankintapäätöksen allekirjoittajat: suunnittelupäällikkö ja apulaissuunnittelupäällikkö.	2020: 34.560,00	34.560,00
Institute for European Environmental Policy	Hankinnasta ei tullut esille huomautettavaa. Hankittu kirjallisuuskatsaus suoraankintana ja aineiston perusteella ei olla pyydetty muita tarjouksia. Perusteluna on, että toimittaja on kehittänyt climate proofing ja -tracking menetelmiä aiemmin, ja pystyy laatimaan selvityksen tältä pohjalta tehokkaasti ja nopeasti, ja että hankinta jää alle julkisista hankinnoista annetun lain kansallisen kynnsarvon. Hankintapäätöksen allekirjoittajat: johtaja ja apulaisjohtaja.	2020: 27.665,00	27.665,00
Canadian Audit & Accounting Foundation	Hankinnasta ei tullut esille huomautettavaa. Hankittu koulutus on 20 henkilölle, jonka lisäksi hankinnan hintaan on sisällytetty koulutuksen fasilitoijan matka-, yöpymis- ja päivärahakustannukset. Hyväksytyin tarjouksen allekirjoittajat: Oppimiskeskuksen johtaja.	2020: 25.157,12	25.157,12
Rovaniemen Matkustus ja Markkinointi Oy	Hankinnasta ei tullut esille huomautettavaa. Ennen koronapandemian puhkeamista aloitettiin suunnittelemaan konferenssia Lappiin. VTV:n kokous muistiossa mainitaan, että kokousjärjestelyjä ryhdyttiin suunnittelemaan yhdessä Visit Rovaniemi Congressin kanssa, jolta palvelut saadaan yhden luukun periaatteella. Konferenssi peruutettiin, ja VTV:n maksamasta ennakkolaskusta saatiin palautus, VTV:n tappioksi jäi sopimuksen mukainen 10% peruutuskulu konferenssin arvioidusta hinnasta. Peruuntuneen varausvahvistuksen allekirjoittaja: apulaisjohtaja.	2020: 4.258,50	4.258,50
Aalto University	Hankinta on kilpailutettu ja tarjousvertailussa on ollut kaksi tarjoajaa. Hankittu kiinteään hintaan Aalto Executive MBA -ohjelma hintaan 41 000 € + alv/henkilö, tarkoituksena, että alustavasti 3-7 henkilöä suorittaa EMBA-koulutuksen. Sopimuskausi on 4+1 vuotta, päättyen 18.2.2021. Vuoden 2021 lasku on huhtikuulle, jolloin sopimuskausi on päättynyt. Hankintapäätöksen allekirjoittaja: pääjohtaja.	2016: 57 190,00 2017: 49 500,00 2018: 60 100,00 2019: 91 033,00 2020: 15 267,00 2021: 10 292,00	25 559,00

4 TOIMEKSIANTOA KOSKEVA RAJAUS JA HUOMAUTUS

Olemme suorittaneet toimeksiannon Kansainvälisen liitännäispalvelustandardin ISRS 4400 ”*Toimeksiannot taloudelliseen informaatioon kohdistuvien erikseen sovittujen toimenpiteiden suorittamisesta*” mukaisesti. Koska tarkastuksessa suoritettut toimenpiteet eivät muodosta tilintarkastusstandardien mukaista tilintarkastusta, eivätkä yleisluonteista tarkastusta koskevien standardien mukaista yleisluonteista tarkastusta, emme ilmaise edellä mainittujen standardien mukaista varmuutta. Jos olisimme suorittaneet lisätoimenpiteitä tai tilintarkastusstandardien mukaisen tilintarkastuksen tai yleisluonteista tarkastusta koskevien standardien mukaisen tarkastuksen, tietoomme olisi saattanut tulla muita seikkoja, joista olisimme raportoineet teille. Tämä raportti koskee vain edellä mainittua selvitystä, eikä se koske Valtiontalouden tarkastusviraston tilinpäätöstä kokonaisuutena.

BDO HELSINKI
VATTUNIEHENRANTA 2
00210 HELSINKI

+358 20 743 2920
www.bdo.fi